

*Kadar posije sonce, ga objemi.
Kadar posije luna, ji pomežikni.
Kadar priteče voda, jo zajemi.*

*Kadar zaideš na poti, se ustavi.
Niso vse poti naše.
Izberi tisto, ki je tvoja.*

(Majda Gosak)

IZBIRNI PREDMETI

2009/2010

DRUŽBOSLOVNO-HUMANISTIČNI SKLOP IZBIRNIH PREDMETOV

NEMŠČINA I. in III.

7 8 9

Nemščina je v osnovni šoli triletni predmet, ki se izvaja dve uri tedensko. Učenec lahko po enem ali dveh letih učenja nemščine izstopi. Lahko pa začne tudi v 8. ali 9. razredu, če ima ustrezno predznanje.

Učenci, ki uspešno zaključijo šolanje v osnovni šoli in s tem tudi triletno učenje nemščine kot izbirnega predmeta, lahko v gimnazijah nadaljujejo z učenjem nemščine kot nadaljevalni tuji jezik.

ŠPANŠČINA III.

9

Izbirni predmet španščina je v osnovni šoli triletni predmet, ki se izvaja v obsegu dveh ur tedensko, skupaj 204 ure. Učenec lahko po enem ali dveh letih učenja izstopi, z učenjem tujega jezika pa lahko začne tudi v 8. ali 9. razredu, če ima ustrezno predznanje.

Španščina je kot svetovni jezik pomembna, saj vključuje dolgo zgodovinsko in kulturno tradicijo, pustila je sledove v vseh pogledih v svetovni civilizaciji. Danes se ocenjuje, da je na svetu 350 milijonov govorcev španskega jezika. Cilj pouka španskega jezika je nuditi osnovnošolcu tudi pravilen pogled na svet španskih govorcev in s tem razbiti napačne ustaljene predstave ter tako povezovati slovensko in špansko govorečo kulturo v vseh njenih razsežnostih. S tem spoznavanjem vzgajamo učence v humanističnem duhu, saj si učenci s primerjanjem tuje kulture z lastno razvijajo strpen odnos do drugačnosti, kar krepi njihov osebnostni razvoj, obenem pa tudi lastno kulturno identiteto.

VERSTVA IN ETIKA I., II. in III.

7 8 9

Predmet je trileten in ga učenci lahko izbirajo v 7., 8. in 9. razredu. Učna snov se vsebinsko nadgrajuje. Pri predmetu učenci:

- razvijajo nagnjenja in sposobnosti za oblikovanje zavesti o samem sebi, svoji identiteti, svojih ciljih, zmožnostih in mejah,
- razvijajo sposobnosti razumeti druge ljudi, z njimi sodelovati, biti solidaren in pripravljen sporazumno reševati konflikte,
- razvijajo zmožnosti za soočenje z vprašanji smisla, s spoznavanjem različnih religioznih in nereligioznih pojmovanj sveta in življenja, s spoznavanjem različnih tradicij in perspektiv kot opor in spodbud pri usmerjanju in osmišljanju lastnega življenja,
- razvijajo zmožnosti za etično presojo in pripravljenost za odgovornost zase, za druge ljudi in naravo,
- pridobivajo kritični odnos do religijskih tradicij in ponudb,
- spoznavajo vlogo verstev pri oblikovanju različnih civilizacij, posebej krščanstva pri razvoju evropske kulture in oblikovanju slovenskega naroda,
- usposablja se za kritičnost do negativnih pojavov v zvezi z religijo in religijami.

Več o predmetu najdete na spletni strani:

http://www.mss.gov.si/fileadmin/mss.gov.si/pageuploads/podrocje/os/devetletka/predmeti_izbirni/Verstva_in_etika_izbirni.pdf

Učenci bodo poustvarjali vokalne, instrumentalne in vokalno instrumentalne vsebine (igranje na lastna, Orffova, ljudska, elektronska in posamezna klasična glasbila). Izbirali bodo različne izvajalske sestave po željah in sposobnostih. Doživeto in estetsko bodo izvajali skladbe, ki bodo oblikovane tudi po lastnih zamislih. Svoje poustvarjalne in ustvarjalne dosežke bodo predstavljali v razredu in na javnih nastopih (v šoli in zunaj nje).

GLASBENA DELA**9**

Učenci bodo nadgrajevali in poglobljali svoja znanja o različnih glasbenih slogih, zvrsteh in žanrih. Svoja glasbena doživetja bodo predstavili v različnih zvrsteh - glasbenih, likovnih in gibno-plesnih. Obiskovali bodo glasbene prireditve (opera, koncert, balet) in si tako razvijali sposobnost presoje in vrednotenja glasbenih dosežkov. Glasbene informacije bodo iskali v različnih literaturah in računalniških programih.

GLASBENI PROJEKT**8**

Učenci bodo oblikovali ali poustvarjali glasbeno predstavo (glasbena pravljica), v kateri povezujejo različne umetniške zvrsti in jo posredujejo šolskemu in širšemu občinstvu. Raziskovali bodo določeno glasbeno dejavnost posameznikov ali ustanov v svojem okolju (obisk znanega skladatelja ali izvajalca). Pripravili bodo razstavo likovnih del z glasbenimi motivi in jo primerno glasbeno ozvočili.

GLEDALIŠKI KLUB**7 8 9**

Gledališki klub kot izbirni predmet je enoleten, nadgrajuje predmet slovenščina, povezuje pa se tudi z drugimi predmeti, predvsem likovno, glasbeno in tehnično vzgojo, literarnim klubom, šolskim novinarstvom ter vzgojo za medije.

Poleg ustvarjalnih gledaliških dejavnosti je predmet povezan tudi s spoznavanjem aktualnih dogodkov v slovenskih gledališčih. Predmet nima namena oblikovati celovite gledališke predstave, pač pa spoznavati značilnosti drame in gledališča z aktivno gledališko vzgojo učencev.

Pri predmetu učenci in učenke pridobivajo gledališko kulturo, berejo dramska dela, literarna dela pretvarjajo v dramska besedila, uprizarjajo krajše gledališke in radijske igre, pridobivajo različna znanja iz gledališke umetnosti, obiskujejo gledališke in lutkovne predstave, poslušajo radijske igre; sprejemajo gledališko umetnost z vsemi čuti.

Učenci v sklopu izbirnega predmeta ples:

- obvladajo gibanje v prostoru v različnih tempih, gibe posameznih delov telesa, enostavne ritmične sestave, različne poskoke in obrate, vrtenja, aerobiko ipd.
- znajo improvizirati krajšo sestavo ob glasbi
- so sposobni nastopiti s kratkim prikazom pred publiko-sošolci...

Srečajo se s sodobnimi ritmi, aktualno glasbo. Ples učencem predstavlja sprostitvev in dobro počutje. Ples v šoli ni samo gibalni proces, temveč se prepletajo čustveni, razumski, socialni in vrednostni vidiki, pa tudi umetniški in estetski vidik nista zanemarljiva.

VZGOJA ZA MEDIJE

Predmet je enoleten in ga učenci lahko izbirajo v 7., 8. in 9. razredu. Učna snov je razdeljena v tri zaokrožene tematske vsebine (sklope): tisk, radio, televizija. Vsebine enoletnih sklopov se vsebinsko dopolnjujejo, možno pa je, da se učenci seznanijo samo z enim enoletnim sklopom ali pa katerega preskočijo.

V prvem letu je predmet zasnovan tako, da so poudarjene medijske teme tiska. Učenci spoznajo skupne značilnosti množičnih medijev, razlike med različnimi načini in oblikami sporočanja: novinarska, umetniška in publicistična besedila, dokument, fotografija, video, film, glasba, internet, ter znajo razlikovati oglaševanje in propagando od novinarskega poročanja. Učenci razumejo, da mediji sveta ne zrcalijo, ampak ga konstruirajo in kreirajo. Na koncu prvega leta učenci izdelajo svoj časopis.

V drugem letu se poudarijo radijske medijske vsebine in oblikujejo lastne radijske oddaje. Učenci spoznajo razlike med medijskimi občinstvi.

V tretjem letu je na vrsti televizija in njene značilnosti. Učenci oblikujejo svojo televizijsko oddajo. V zadnjem delu izbirnega predmeta se učenci seznanijo z delovanjem interneta. Spoznajo učinke množičnih medijev in še posebej posamezne problematične teme, povezane z mediji, kot so nasilje, idoli in stereotipi.

Več o predmetu najdete na spletni strani:

http://www.mss.gov.si/fileadmin/mss.gov.si/pageuploads/podrocje/os/devetletka/predmeti_izbirni/Vzgoja_za_medije_izbirni.pdf

RETORIKA

Namen retorike kot obveznega izbirnega predmeta, ki ga mora ponuditi šola, je seznaniti učence, da je retorika vsakdanje uporabna in koristna veščina ter spoznati retorično tehniko in sestavne dele dobro oblikovanega govora. Iz vsakdanjih govornih položajev učenke in učenci spoznajo, kaj so načela/pravila in odlike dobrega dialoga in ga poskušajo udejanjati. Spoznajo argument in njegove značilnosti kot ključni element dialoga in ločujejo argumentacijo od prepričevanja.

Spoznajo tudi zgodovinski okvir retorike, njen nastanek in razvoj.

Učenke in učenci se (na)učijo javnega nastopanja in izražanja svojih stališč ter učinkovitega prepričevanja in argumentiranja.

Splošni cilji:

- učenke in učenci razvijajo pozitivno čustveno in razumsko razmerje do slovenskega jezika,
- učenke in učenci se zavedajo, da je jezik najpomembnejši del kulturne dediščine,
- učenke in učenci oblikujejo pozitiven odnos do slovstvenega izročila ...

Šolski časopis, radio, televizija:

- »Želim se poizkusiti v novinarskem poklicu pri časopisu, na radiu in televiziji!«
- »Vem, da je dober novinar radoveden, zato sem prav-i/-a.«
- »Rad-a pišem, rišem, govorim, fotografiram, ustvarjam ter se predajam izzivom ...«
- »Vsi tekoči dogodki na šoli so v moji glavi, zato komaj čakam, da jih zlijem na papir, zapišem kakšno poročilo, komentar, napravim anketo, posnamem, fotografiram, o njih spregovorim pred kamero ...«

Predstavili se vam bomo tako in drugače!

Povezovali se bomo:

- z vzgojo za medije,
- z računalništvom,
- z likovno vzgojo,
- z glasbeno vzgojo,
- s knjižnico ...

NARAVOSLOVNO-TEHNIČNI SKLOP IZBIRNIH PREDMETOV

LOGIKA I., II. in III.

7 8 9

Logika je veda, ki preučuje metode in postopke za razlikovanje pravilnega od napačnega sklepanja.

Z vsebinami in metodami poučevanja učenci pridobivajo osnovne logične pojme in se usposobijo za njihovo uporabo:

- razvijajo sposobnost logičnega mišljenja in natančnega izražanja,
- usposablja se za vztrajno in urejeno delo,
- uporabljajo logiko pri matematiki, učenju jezikov in naravoslovju ter vsakdanjem življenju in tehniki,
- pridobivajo samozavest pri samostojnem odločanju in zagovarjanju svojih stališč,
- razlikujejo argumentirano utemeljevanje od slabega pojasnjevanja,
- razvijajo govor (retorika).

Učenec lahko po enem letu učenja logike izstopi. Z učenjem lahko začne tudi v 8. in 9. razredu, če ima ustrezno predznanje.

ŠAHOVSKE OSNOVE

7

Izbirni predmet šahovske osnove se v okviru rednih osnovnošolskih predmetov povezuje predvsem z matematiko, s športno in z likovno ter državlansko vzgojo in z etiko ter zgodovino. Povezan je tudi z računalništvom in še z nekaterimi drugimi področji znanosti in kulture. Enoletni program šahovske osnove šahovsko opismenjuje. Dokončani trije enoletni programi v povezavi s praktičnimi izkušnjami v okviru šahovske interesne dejavnosti ali izven nje, dajejo osnovno šahovsko izobrazbo.

BIOLOGIJA

Pri izbirnih predmetih za biologijo:

Raziskovanje organizmov v domači okolici

7

Organizmi v naravi in umetnem okolju

8

Rastline in človek

9

se teme navezujejo na predmet naravoslovje.

Učenci poglobijo, nadgradijo in razširijo znanje in izkušnje pridobljene pri temeljnih predmetih. Povezujejo teorijo s prakso, saj je pri pouku vključenega veliko terenskega, laboratorijskega in eksperimentalnega dela. Teme so prilagojene izkušnjskemu delu, samostojnemu in vodenemu opazovanju ter aktivnemu gojenju različnih organizmov.

RAČUNALNIŠTVO

Računalništvo je izbirni predmet, pri katerem se spoznavanje in razumevanje osnovnih zakonitosti računalništva in informatike prepleta z neposrednim delom z računalniki in ostalimi orodji informacijsko-komunikacijske tehnologije, kar daje učencem možnost, da pridobijo tista temeljna znanja računalniške in informacijske pismenosti, ki so potrebna pri nadaljnem izobraževanju. Učenci lahko izberejo predmet računalništvo v tretjem triletju, to je v 7., 8. ali 9. razredu.

Urejanje besedil

7

V prvem letu izvajanja pridobijo učenci osnovna znanja, ki so potrebna za razumevanje in temeljno uporabo računalnika. Poudarek je na oblikovanju besedil, končni izdelek pa izdelava seminarske naloge.

Multimedija

8

V drugem letu se pridobljena znanja poglobijo in razširijo z izdelavo večpredstavne predstavitve, v katero je vključena izdelava vektorske slike, fotografiranje in obdelava digitalne fotografije, zvok in tudi gibljiva slika.

Računalniška omrežja

9

V tretjem letu poteka nadgradnja računalniškega znanja z uporabo svetovnega spleta in izdelavo lastne spletne strani ter spletne strani kot projekta skupaj s sošolci.

Več o predmetu najdete na spletni strani:

<https://sites.google.com/a/osbp.si/racunalnistvo/>

IZBRANI ŠPORT

9

Namen enoletnega programa je poglobljanje vsebin posameznega športa. Namenjen je vsem učencem, ne le tistim, ki se s ponujenim športom ukvarjajo še pri interesni dejavnosti v šoli ali zunaj nje. Učenci z izbranim športom (atletika, gimnastika z ritmično izraznostjo, ples, rokomet, nogomet, košarka, odbojka ali plavanje) razvijajo nekatere gibalne in funkcionalne sposobnosti, spoznajo pomen redne športne vadbe izbranega športa, spoznajo določena pravila izbranega športa.

ŠPORT ZA ZDRAVJE

8

Namen enoletnega programa je spoznavanje novih športov, ki jih v obveznem šolskem programu ni mogoče izvajati, so pa z vidika športno-rekreativnih učinkov pomembni za kakovostno preživljanje prostega časa. Učenci razvijajo gibalne (predvsem moč, hitrost, koordinacijo gibanja, gibljivost) in funkcionalne sposobnosti z individualnimi programi. Spopolnjujejo športna znanja tistih športov rednega načrta športne vzgoje, ki nudijo možnost kasnejše prostočasne dejavnosti (atletika, ples, aerobika, odbojka, košarka, nogomet, plavanje). Oblikujejo si odgovoren odnos do lastnega zdravja.

ŠPORT ZA SPROSTITEV

7

Sodobne športno-rekreativne vsebine so:

tek, "joging", aerobika, ples, trim-fitness, plavanje, pohodništvo in seveda igre, kot so badminton, namizni tenis, odbojka, košarka, nogomet, dvoranski hokej, rolkanje ter številne ostale, ki jih lahko izvedemo glede na pogoje. Ob praktičnem delu pa bodo predstavljene tudi teoretične vsebine, tako da bomo razumeli termine: srčni utrip, gibanje, higiena, zdrava prehrana, giblјivost, vzdržljivost, pa tudi pomen koristnega preživljanja prostega časa!

KEMIJA V OKOLJU

8

Predmet je usmerjen v ekološki del kemije. Ugotavljajo se kvarni vplivi kemijskih snovi na naravo. V ospredju je raziskovalni pristop in iskanje rešitev za ohranitev narave.

POSKUSI V KEMIJI

9

Pri izbirnem predmetu se učenci naučijo spretnosti pri izvajanju laboratorijskega dela. Upoštevajo varnost pri delu, seznanijo se z nevarnostmi pri izvajanju poskusov. Opravljajo preproste poskuse, ki so v skladu z učnim načrtom in predstavljajo nadgradnjo šolske kemije.

ROBOTIKA V TEHNIKI

8

Robotika v tehniki je enoletni tehnični izbirni predmet, pri katerem je v ospredju konstruiranje modelov računalniško krmiljenih strojev in naprav s poudarkom na specifičnih značilnostih robotike. Predmet je naravnano interdisciplinarno. Učenci spoznavajo in povezujejo vsebine različnih področij, prevladujejo pa geometrija, strojni elementi, elektronika, računalništvo in tehnologija.

Osnovna šola zraven obveznih predmetov za učence 7., 8. in 9. razreda izvaja tudi pouk izbirnih predmetov družboslovno-humanističnega sklopa ter naravoslovno-tehničnega sklopa. Učenec lahko izbere dve uri pouka izbirnih predmetov tedensko, lahko pa tudi tri ure, če s tem soglašajo njegovi starši. Vsi izbirni predmeti razen tujega jezika so enourni, tuj jezik pa se izvaja dve uri tedensko. Učenec, ki obiskuje glasbeno šolo z javno veljavnim programom, je lahko oproščen sodelovanja pri izbirnih predmetih ali pa le pri eni uri tedensko.

Učenci dobijo prijavnice za izbirne predmete pri razrednikih, ali na spletnem naslovu <http://www.osbp.si>.

Vse dodatne informacije lahko dobite pri šolski pedagoginji, Dijani Hauc Hoffmann. Dosegljiva je na elektronskem naslovu dijana.hauc@osbp.si ali na telefonski številki 02/250-51-44.